

2010 SONRASI KDV İADE İŞLEMLERİ

Ümman CERİT^(*)

1 - GİRİŞ

Katma Değer Vergisi uygulamaları ile ilgili çerçeve tebliğ 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğidir. KDV iade işlemleri tebliğlerle belirlenen veya uygulama sonucunda oluşan bir kısım kontrolleri kapsamaktadır. Bu kontroller 53 seri numaralı Katma Değer Vergisi Sirküleri sonrasında – iade talep eden mükelleflerce Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik ortamda gönderilen – KDV iadesi ile ilgili listeler temel alınarak sistem üzerinde elektronik ortamda yapılmaktadır.

KDV iadeleri arasında en büyük paya sahip, KDV Kanunu madde 11/1-a kapsamındaki mal ihracına dayalı KDV iade taleplerinde KDV iadesi talep eden mükellefler sisteme internet vergi dairesi üzerinden;

- İndirilecek KDV listesi,
- Yüklenilen KDV listesi,

- GÇB Listesi,
- Satış faturaları listesi olmak üzere 4 liste göndermektedir.

KDV Kanunu 11/1-c maddesi kapsamında ihraç kayıtlı satıştan kaynaklanan iade taleplerinde - **2011/ 7**. Dönemden itibaren - sisteme indirilecek KDV listesi yanında satış faturası listesi de gönderilmekte, buna göre sistem ihraç kayıtlı satışta hesaplanan KDV kontrolü, ihracatın üç ay içinde gerçekleşme kontrolü, satış faturalarının tarih kontrolü ve ihracatçı firma listesinde ihraç kayıtlı satış faturasının bulunup bulunmadığını kontrol etmektedir.

Yine 2011/ 7. Dönemden itibaren Tevkifatlı Satış Faturası Listesinin İnternet Vergi Dairesinden gönderilmesi ile, tevkifatlı satışlardan kaynaklanan iade taleplerinde; tevkifat listesinde belirtilen tevkif edilen KDV tutarı ile alıcı firmalara ait 2 no.lu KDV beyannamelerinde belirtilen tutarın uyum kontrolleri sistem tarafından yapılmaktadır.

^(*) Vergi Müfettişi

2- İADE SÜRECİ

Beyanname verilmesinden itibaren KDV iade süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır.

- İade talep edilen dönem ile ilgili e-beyannamenin gönderilmesi,
- İadeye konu KDV beyannamesinde belirtilen istisna türüne göre verilmesi gereken listelerin¹ internet vergi dairesi kanalıyla elektronik ortamdan gönderilmesi,
- Gelir İdaresi Başkanlığınca listelerin analize tabi tutulması,
- Analiz sonucunda oluşan Katma Değer Vergisi İadesi Kontrol Raporunun, listelerin gönderilmesinden bir gün sonra E-VDO üzerinden mükellefin vergi dairesine gönderilmesi,
- KDV İadesi Kontrol Raporu kontrol segmentlerinde hata tespit edilmesi durumunda, vergi dairesince sözlü veya yazılı olarak açıklama istenmesi,
- Mükellefin düzeltmeler için vergi dairesine dilekçe ile başvurusu,
- Mükellefin listelerde düzeltme yapması durumunda, düzeltilen yeni listelerin internet ortamından gönderilmesi, vergi dairesince gerekli görülmesi halinde listelerin yeniden analize tabi tutulması,
- Yeniden risk analizine tabi tutulma sonucunda Raporun izleyen gün iadeyi sonuçlandıracak vergi dairesine gönderilmesi.

Uygulamada izah süresi içinde geçen zamanda indirim veya yüklenilen KDV listelerindeki mükelleflerden yeni özel esasa alınanlar olduğunda kontrol raporunun üçüncü defa alınması durumuyla da karşılaşılmaktadır. Ancak KDV İadesi Kontrol Raporu en fazla üç defa alınabilmektedir.

3- KDV İADESİ KONTROL**RAPORUNDA YER ALAN TABLOLAR****TABLO-1: Genel Bilgiler**

İade talep eden mükellef, iadenin türü, dönemi ve şekli ile ilgili açıklamalara yer verilir. Bu tabloda kontrol raporunun hangi tarihte alındığı, kaçınıcı defa alındığı, iadenin nakden, mahsuben veya teminatlı olma durumu hakkında bilgiler yer almaktadır.

TABLO-2: İncelemeye Sevk Edilen**Mükellefler**

Gelir İdaresi Başkanlığı Risk Analiz Merkezince sahte belge düzenleme fiili yönünden incelemeye sevk edilen mükellefleri sorgulamaktadır. Bu sorgulamalar iade talep eden mükellef, 1. alt mükellef ve 2. alt mükellef hakkında yapılmaktadır.

İade talep eden mükellef, 1. alt veya 2. alt mükellefinin Risk Analiz Merkezince sahte belge düzenleme fiili yönünden incelemeye alınmış olması iade sürecini nasıl etkiler?

TABLO-2/a: İade talep eden mükellefin sahte belge düzenleme fiilinden incelemeye sevk edilmesi durumu:

84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin II/2.3. Bölümünde yapılan açıklamalar gereğince; mahsuben veya nakden iade talebinin tespit bulunan dönem için münhasıran inceleme raporuna göre, diğer dönemler için 4 kat teminatla yerine getirilmesi gerekmektedir.

TABLO-2/b: 1. Alt Mükellefin sahte belge düzenleme fiilinden incelemeye sevk edilmesi durumu:

¹İndirilecek KDV listesi, Yüklenilen KDV listesi, GÇB Listesi, Satış faturaları listesi, İhraç kayıtlı satış listesi, tevkifatlı satış listesi.

84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin II/3.1. Bölümünde yapılan açıklamalar gereğince; İade talep edilen dönem bu mükelleflerden yapılan alışlara isabet eden KDV alışlardan çıkarılmalı veya bu alışlara isabet eden KDV için 4 kat teminat gösterilmelidir.

TABLO-2/c: 2. Alt Mükellefin sahte belge düzenleme fiilinden incelemeye sevk edilmesi durumu:

84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin II/4. Bölümünde yapılan açıklamalar gereğince;

- 1. alt mükelleften yapılan alımla ilgili 4 kat teminat gösterilebilir. (Teminat 2. alt mükellefin incelenmesi ile çözülür.)
- 1. alt mükelleften yapılan alımla ilgili ödeme belgesi ibraz edilebilir.
- Ödeme ile ilgili YMM raporu düzenlenebilir veya teminat gösterilebilir.

4- KDV İADESİ KONTROL RAPORUNDA YER ALAN KONTROL SEGMENTLERİ

Yukarıda açıklandığı gibi sistem ilk aşamada KDV İadesi talep eden mükellef ile 1. ve 2. alt mükellefinin Risk Analiz Merkezince sahte belge düzenleme yönünden incelemeye alınıp alınma-

dığını kontrol etmektedir.

KDV İadesi Kontrol Raporunda ikinci aşamada genel ve özel esas kontrolleri yapılmaktadır.

Genel esas kontrollerinde ;

- İade üst sınırı,
- Beyan ve liste bilgileri tutarlılığı,
- Sakıncalı YMM,
- Mükerrer fatura gibi,

Özel esas kontrollerinde ;

- Sahte belge düzenleme,
- Sahte belge kullanma,
- Olumsuz tespitler ile ilgili sorgulamalar yapılmaktadır.

Özel esas sorgulamaları; 2. alt mükellefte beyanname vermeme ile sınırlı iken, 1. alt mükellefte sahte belge düzenleme, sahte belge kullanma ve olumsuz tespitler ile ilgili, İade talep eden mükellefte ise sahte belge düzenleme, sahte belge kullanma ve olumsuz tespitler yanında ortak ve kanuni temsilciler ile bunların kurmuş oldukları şirketlerde sahte belge düzenleme fiili yönünden yapılmaktadır.

KDV İadesi Kontrol Raporunda yer alan genel ve özel esas kontrol segmentleri aşağıdaki gibidir.

GENEL ESAS KONTROL SEGMENTLERİ	
GEK 02:	Banka/Katılım Bankası Kesin Teminat Mektubu Kontrolü
GEK 03:	Önceki Dönemden Devreden KDV Kontrolü
GEK 05:	Tam İstisna Azami İade Edilebilecek Tutar Kontrolü
GEK 06:	Alt Mükelleflerin Fatura Beyan Tutarlılığı
GEK 07:	Yüklenilen KDV Listesindeki Faturaların tarih kontrolü
GEK 08:	Alt Mükelleflerin Faturalarının Belge Basım Bilgileri Kontrolü
GEK 09:	Yüklenilen KDV Listeleri Karşılaştırılması
GEK 10:	İndirilecek KDV Listesi ile Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Kontrolü
GEK 11:	Yüklenilen KDV Listesi ile Beyan Edilen Yüklenilen KDV Kontrolü
GEK 12:	KDV Beyannamesi ile GÇB Tutar Kontrolü
GEK 13:	Fiili İhraç Tarihi ile KDV İadesi Talep Edilen Dönemin Kontrolü
GEK 15:	GÇB ile GÇB Listesi Tutar Kontrolü
GEK 16:	GÇB ile Satış Faturaları İçerik Kontrolü
GEK 18:	KDV İadesi Tasdik Sözleşmesi Kontrolü
GEK 19:	Tedbirli YMM Kontrolü
GEK 20:	Tam Tasdik Sözleşmesi Kontrolü
GEK 21:	Gümrük Giriş Beyannamesi (GGB-İthalat) Kontrolü
GEK 22:	Tevkif Edilen KDV Tutarının Beyan Edilip Edilmediğinin Kontrolü
GEK 23:	İndirilecek KDV Listesi Mükerrer Fatura Kontrolü
GEK 25:	İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesi ile KDV Beyannamesindeki İhraç Kaydıyla Teslimlere Ait Hesaplanan KDV Tutarı Kontrolü
GEK 26:	İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesindeki GÇB/İhracatçı Firma Uyumu ve İhracatın 3 Ay İçinde Gerçekleşme Kontrolü
GEK 27:	İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait Satış Faturalarının Tarih Kontrolü
GEK 28:	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının İhracatçı Firma Listelerinde Yer Alıp Almadığının Kontrolü

ÖZEL ESAS KONTROL SEGMENTLERİ	
OEK 01:	İade Talep Eden Mükellefin SMİYB Düzeleme Raporu Kontrolü
OEK 02:	İade Talep Eden Mükellefin SMİYB Kullanma Raporu Kontrolü
OEK 03:	Mükellef Şirketin Ortakları ve Kanuni Temsilcileri SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 04:	Mükellef Şirketin Ortağı Olan Şirketin Ortakları ve/veya Kanuni Temsilcilerinin Ortak Olduğu Şirketler SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 05:	Mükellef Şirketin Ortağı Olan Şirketin Ortakları ve/veya Kanuni Temsilcileri SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 06:	Mükellef Şahsın Ortak ve/veya Kanuni Temsilci Olduğu Şirketler SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 07:	Mükellef Şahsın Ortak ve/veya Kanuni Temsilci Olduğu Şirket/Şirketlerin Ortakları ve Kanuni Temsilcileri SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 07:	Mükellef Şahsın Ortak ve/veya Kanuni Temsilci Olduğu Şirket/Şirketlerin Ortakları ve Kanuni Temsilcileri SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 08:	İade Talep Eden Mükellefin Olumsuz Tespit Kontrolü
OEK 09:	İade Talep Eden Mükellefin Verilmeyen KDV Beyannamesi Kontrolü
OEK 10:	İhtiyati Tahakkuk, İhtiyati Haciz Kontrolü
OEK 11:	Birinci Alt Mükelleflerin SMİYB Düzenleme Raporu Kontrolü
OEK 12:	Birinci Alt Mükelleflerin SMİYB Kullanma Raporu Kontrolü
OEK 13:	Birinci Alt Mükelleflerin Olumsuz Tespit Kontrolü
OEK 14:	Birinci Alt Mükelleflerin Verilmeyen KDV Beyannamesi Kontrolü
OEK 15:	İkinci Alt Mükelleflerin Verilmeyen KDV Beyannamesi Kontrolü

Katma Değer Vergisi İadesi Kontrol Raporu ile - daha önce vergi dairesi çalışanlarınca manüel ortamda yapılan - sorgulamalar sistem tarafından yapılmakta, daha kısa sürede daha fazla konuda karşılaştırma ve kontrol yapılabilmektedir. Gelir İdaresi Başkanlığınca kontrol segmentleri güncellenmekte, eksiltme ve ilaveler olabilmektedir.

Genel esas kontrollerinde daha çok mükellefin beyan bilgileri ile listeleri arasındaki uyum kontrolü yapılmaktadır. Sisteme sonradan ilave edilen GEK-02 segmentinde, teminatlı iadelerde daha önce teminat mektubunun teyidi ilgili vergi dairesince teminatı veren banka ile yazışma yoluyla yapılırken, artık sistem tarafından teyit alınmaktadır. GEK-03 Segmentinde mükellefin ön-

ceki dönem beyannamesi ile dönem beyannamesi arasında önceki dönemden devreden KDV uyumu kontrol edilmektedir. GEK-05 Segmentinde tam istisna kapsamında iade taleplerinde iade üst sınırının aşılmış aşılmadığı kontrol edilmektedir. GEK-06 segmentinde iade talep eden mükellefin indirilecek ve yüklenilen KDV listelerindeki 1.alt mükelleflerin faturaları ve bu mükellefe ait diğer mükellefler tarafından sisteme girişi yapılan indirilecek ve yüklenilen KDV listelerinde yer alan faturaların matrahları toplamı ile, beyan dönemi KDV matrahı karşılaştırılmaktadır. Ayrıca 1. alt mükellefin form Ba'larından hareketle 2. alt mükelleflerin ilgili dönem KDV matrahlarının, tanzim ettikleri fatura tutarlarını kap-

sayıp kapsamadığının kontrolü yapılmaktadır. Yine genel esas kontrollerinde sırasıyla son ihracat fatura tarihinden sonra yüklenilen KDV listesinde fatura olup olmadığı, indirim ve yüklenilen listelerinde yer alan faturaların veri havuzunda bulunup bulunmadığı, yüklenilen KDV listesine mükerrer alınan faturalarda fatura KDV'sinin aşılıp aşılmadığı, beyannamedeki indirilecek KDV tutarı ile indirilecek KDV listesindeki KDV tutarının uyumlu olup olmadığı, aynı şekilde yüklenilen KDV'nin beyan ve liste bilgilerinin uyumlu olup olmadığı, beyannamedeki ihracat tutarı ile GÇB bilgileri uyumu, iade talep edilen dönemin fiili ihracat tarihi yönünden doğruluğunun kontrolü yapılmakta, sisteme yeni ilave edilen GEK-22 segmentinde KDV tevkifatından kaynaklanan iade taleplerinde, tevkifat listesinde belirtilen tevkif edilen KDV tutarı ile alıcı firmaların ait 2 no.lu KDV beyannamesinin uyum kontrolleri, takip eden kontrol segmentlerinde ise indirilecek KDV listesi mükerrer fatura kontrolü, ihracat kayıtlı satışta ihracatın 3 ay içinde gerçekleşip gerçekleşmediğinin kontrolü, ihracat kayıtlı satış faturasının ihracatçı firma listesinde yer alıp almadığının kontrolü yapılmaktadır.

Özel esas kontrollerinde ise iade talep eden mükellef, ortak ve kanuni temsilciler ile bunların kurmuş oldukları şirketler ve 1. alt mükellefin sahte belge düzenleme kontrolü, iade talep eden mükellef ve 1. alt mükellefin sahte belge kullanma kontrolü ile iade talep eden mükellef ve 1. alt mükellefinin olumsuz tespit kontrolleri ve 2. alt mükellefin verilmeyen KDV beyanı kontrolü yapılmaktadır.

5- DEĞERLENDİRME

5.1- İadeyi Yapan Vergi Dairesi Tarafından Kontrol Edilmesi Gereken Hususlar

KDV İadesi Kontrol raporunun kontrol ettiği konulara ilave olarak mahsuben veya nakden

(YMM KDV İadesi Tasdik Raporuna istinaden) yapılan İadelerde, İadenin sağlıklı ve doğru bir şekilde yapılabilmesi için, KDV İadesi dosyası üzerinde vergi dairesi çalışanlarınca aşağıdaki kontrollerin de yapılması gerekmektedir.

a) Sisteme elektronik ortamda gönderilen indirilecek – ve gerekli hallerde yüklenilen – KDV listesinde her bir faturaya ait mükellef bilgilerinin vergi numarasını da kapsayacak şekilde girilmesi, ithalat ile ilgili girişlerde ilgili gümrük beyanı numarasının listeye alınması sistemin sorgulama yapabilmesi için mutlaka gerekmektedir. GİB internet vergi dairesinde indirilecek ve yüklenilen KDV listesinin düzenlenmesi konusunda yapılan açıklamalar ve 60 numaralı KDV Sirküleri 6.2. Bölümüne göre *“kayıtlarını muhasebe fişi gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, yazar kasa ve perakende satış işlerinin muhasebe işlem fişi ile sisteme girilmesi yeterlidir.”* Ancak **uygulamada** bazı mükellefler özel esasa tabi olduğunu düşündükleri faturalı alışlarını da listelere gider olarak faturayı düzenleyen mükellefin vergi numarası yerine 3333333 kodu ile aldıklarından, mükellefin durumuna göre sorgulama kapsamı dışında kalan bu gibi girişlerin iyi analiz edilmesi gerekmektedir.

b) Yüklenilen KDV listesi ile satış faturası listesi miktar olarak uyumlu olmalı, yüklenilen KDV listesinde bünyeye giren KDV matrahına göre istisna bedeli ile maliyet kıyaslaması yapılmalıdır. İhracatçı tedarikçi ise ihraca konu ürünün alımına isabet eden faturalar, ihracatçı imalatçı ise ihracat edilen ürünün imalinde kullanılan hammaddeleere ait faturalar yüklenilen listesine alınmalıdır. İhracattan kaynaklanan iade taleplerinde yurt içine satılan veya stoklarda bulunan alışlara ait faturaların yüklenilen KDV listesine alınıp alınmadığı ve genel giderlerden istisna

kapsamı dışında satışa pay verilip verilmediğinin tetkiki sonucunda iade işleminin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

c) İndirilecek KDV listesinde bulunan faturalar mükellefin işi ile ilgili ve iş hacmine uygun faturalar olmalıdır. Aksi halde kanunen kabul edilmeyen gider mahiyetindeki ödemelerin KDV indiriminin de kabulü mümkün değildir. (KDV Kanunu mad.30/d)

d) Yüklenilen KDV listesinde bulunan ATİK KDV'nin, istisna kapsamındaki teslimle ilgili olması gerekir. ATİK KDV'nin koşulsuz olarak iadesi mümkün değildir. İhracattan kaynaklanan iade taleplerinde ATİK'in ihraç edilen ürün ile bağlantısının olması gerekmektedir. İndirimli orandan kaynaklanan iade taleplerinde ise ATİK in indirimli oranda teslim ile ilgili kullanılması, ATİK ile ilgili KDV'nin yüklenilen KDV listesine alınması için zorunlu şartlardan biridir.

e) Yüklenilen KDV listesindeki belgeler o dönemde istisna kapsamında teslimin bünyesine giren harcamalardan oluşmalıdır.

Yapılmakta olan inşaatlar ile ilgili harcamalara ait faturalar, gerek indirimli oranda, gerekse istisna kapsamında teslimden kaynaklanan iade talebinde, yüklenilen KDV listesine alınarak KDV iadesine konu edilemez.

Uluslararası taşımacılıkta araç alımına ait faturaların, aracın fiilen kullanıldığı dönemde KDV iadesine konu edilmesi gerekmektedir.

f) Yüklenilen KDV listesi ile satış faturası listesi miktar olarak uyumlu olmalıdır:

İhracatçı imalatçı ise, ihraç edilen ürünün imalatında kullanılabilecek miktarda alıma ait KDV yüklenilen listesine alınmalıdır.

İhracatçı tedarikçi ise, yüklenilen KDV listesindeki mal miktarı ile satış faturaları listesindeki mal miktarı uyumlu olmalıdır.

g) İadesi istenen KDV önceki dönemlerde indirime konu edilmiş olmamalıdır. Yüklenilen

KDV listesi verilmesi zorunlu olan durumlarda, yüklenilen KDV listesine önceki dönemlere ait alınan faturalardaki KDV tutarı, önceki dönemden devreden KDV tutarını aşmamalı veya önceki dönemlerde devreden KDV yoksa yüklenilen KDV listesine önceki dönemlere ait fatura alınmamalıdır.

h) YMM KDV iadesi tasdik raporları 3568 sayılı Kanun tebliğlerine göre düzenlenmiş olmalı, güncel verileri içermeli ve zorunlu ekleri taşımalıdır.

İhracatçı, imalatçı ise;

Sanayi sicil belgesi ve kapasite raporu bilgileri güncel olarak rapora alınmalı ve her yılın iade alınan ilk dönemine ek yapılmalıdır.

İhraç edilen ürün ile ilgili üretim analizi yapılmalıdır.

İmalata giren hammadde ile yüklenilen KDV listesindeki tutarlar uyumlu olmalıdır.

İhraç edilen ürünün bir kısmı mamul halde alınıyorsa, karşıt inceleme limiti tutarının üzerinde olan alımlar için imalatçının bir altına (orijine) kadar karşıt inceleme yapılmalıdır. (3568 sayılı Kanun G.T.20/5)

İhracatçı, tedarikçi ise;

karşıt inceleme limitinin üzerinde olan alımlar için imalatçının bir altına inilmelidir. Raporda imalatçılık vasıflarından bahsedilmeli, karşıt inceleme tutanakları 3568 sayılı Kanunun 27 ve 29. maddelerinde öngörülen bilgileri taşımalı, imalatçılarda sanayi odası kaydı tutanakta yer almalıdır.

ı) YMM KDV iadesi tasdik raporlarında, bu döneme ait indirilecek KDV tutarının % 80'ini kapsayacak şekilde karşıt inceleme yapılmalı, bu oranı sağlayacak karşıt inceleme tutanağı rapora ek yapılmalıdır. Tutanak sayısının çok olması du-

rumunda en yüksek tutarı içeren 10 tutanağın rapora eklenmesi yeterlidir. Rapor ekleri bu açıdan kontrol edilmelidir.

i) İhraç kayıtlı satışta, ihraç kayıtlı satılan ürün, firmanın kendi imalatı olmalı, kapasite raporuna göre üretilebilecek ürünler ile ihraç kaydı ile satılan (veya ihraç edilen) ürünler cins ve miktar olarak uyuşmalıdır.

j) İndirimli oranda konut tesliminde daire satış bedelleri gerçeğe uygun olmalı, bariz bir şekilde düşük fiyatlı satış tespit edildiğinde izah istenmeli ve konu gelen izaha göre değerlendirilmelidir. Kat karşılığı inşaat işinde arsa sahibine verilen daireler için düzenlenen faturalar emsal bedel üzerinden olmalıdır.

k) İndirimli oranda teslim ile genel oranda teslim veya istisna kapsamında işlem yapılması durumunda, bu döneme ait indirimlerden genel oranda teslim, istisna kapsamında satışa ve dönem sonu stokuna pay verilerek yüklenen KDV listesi oluşturulmalıdır.

l) İndirimli oranda konut tesliminde bitmeyen inşaatlara ve stokta kalan mamul veya yarı mamule bu döneme ait indirimden pay verilmelidir.

m) Uluslararası Taşımacılıkta Kullanılan Araca ait ATİK KDV'den, aracın uluslararası taşımacılığa katkısı ile orantılı olarak ve araca ait dönem hâsılatının genel KDV oranını aşmamak üzere yüklenen KDV'ye Pay Verilmelidir.

5.2- KDV İadesi Kontrol Raporuna İlave Edilmesi Gereken Hususlar

a) Yüklenen KDV listesine alınan önceki döneme ait faturaların önceki dönemlerde indirim konu edilip edilmediği sistem tarafından kontrol edilmelidir.

b) GEK 05 segmenti ile iade üst sınırı kontrolü yapılırken ihracat istisnasından kaynaklanan iade taleplerinde, ihracat yapan mükellefin ihraç

ettiği ürünün bir kısmı ihraç kaydı ile alınmış ise, iade üst sınırının hesaplanmasında bu durum dikkate alınmalıdır.

c) GEK 06 segmentinin verimli çalışması için, **Ba Bs** bildirimlerin içeriği ile ilgili- KDV bilgisi içerecek şekilde - düzenleme yapılması, **Ba Bs** bildirimlerinde yer alan KDV tutarları ile KDV beyanlarındaki toplam KDV satırının mukayese edilmesi, bunun için belge düzenine tabi tüm mükellefler tarafından fatura düzenleme sınırını aşan belgelerin tutar ve KDV bilgileri ile bildirimlere alınması, perakende satış fişi veya yazar kasa fişi ile yapılan alış veya satışların da topluca gösterilerek bildirimlerin mükelleflerin tüm faaliyetini kavrar hale getirilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda alış tutarı üzerinden kontrol yapıldığından, mükellefin müstahsil makbuzu ile veya KDV içermeyen alış olduğunda da matrah beyanı bulunmadığı uyarısı ile karşılaşılmakta ve izah sonucunda iade tutarı değişmemekle birlikte süreç uzamaktadır.

d) GEK 07 segmenti ile yapılan kontrolde aylık dönemsel faturalar ile belgelendirilen genel gider faturaları veya ihracat ile ilgili gümrükleme gibi ihracat fatura tarihinden sonra faturalandırılan giderler nedeni ile olumsuz sonuç veren ve KDV iadesini süreci uzatmak dışında etkilemeyen durumu önlemek amacı ile yüklenen KDV listesinin bölümlenmesi, mal ve hammadde alışına ait kısmın ihracat faturası ile tarih karşılaştırılması yapılması bu segmentin daha verimli çalışmasını sağlayacaktır.

e) İhraç kayıtlı satış faturalarının sistemde bulunan indirim ve yüklenen KDV listesinde bulunup bulunmadığının kontrolü ile mükerrer iade olup olmadığı anlaşılabilir. Bu sayede ihraç kayıtlı alış faturasının indirim ve iadeye konu edilmesi önlenmiş olacaktır.

f) İmalatçı mükelleflerin son kapasite raporu bilgileri sisteme girilerek, ihraç kayıtlı satılan ürü-

nün firmanın üretebileceği cins ve miktarda olup olmadığı sistem tarafından kontrol edilmelidir.

g) Sanayi sicil belgesi bilgilerinin de sisteme girilmesi ile ihraç kayıtlı satış yapan mükellefin imalatçılık vasfına haiz olup olmadığına kontrolü sistem tarafından yapılmalıdır.

6- SONUÇ

2010 yılından itibaren Katma Değer Vergisi İadeleri, Katma Değer Vergisi İadesi Kontrol Raporu baz alınarak yapılmaya başlanmış ve özel esaslar ile ilgili veri tabanı genişlemiştir. 2010 öncesi sadece vergi inceleme elemanlarının düzenledikleri Form 11'e göre sahte ve muhteviyatı itibarı ile yanıltıcı belge düzenleme ve bilerek kullanma ile ilgili Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından özel esas girişleri yapılırken, 2010 yılı (2010/2 Sayılı KDV iç genelgesi) sonrasında (84 numaralı KDV Genel Tebliğinde belirtilen) olumsuz tespitler de sisteme alınmaya başlanmıştır. Artık özel esas girişleri Vergi Dairesi Başkanlıkları/Defterdarlıklar tarafından incelemenin sonuçlanmasına bakılmaksızın yapılmaktadır. Sorgulamaların elektronik ortamda yapılması ve veri tabanının her geçen gün genişlemesi yanında kontrol sistemine de ilavelerin olması mükelleflere daha fazla izah gibi bir yükümlülük getirmiştir. Öte yandan kontrol raporu haricinde de analiz edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Bununla birlikte özel esas girişleri ile ilgili 2010/2 Sayılı KDV İç Genelgesi ile yapılan düzenleme ile olumsuz rapor ile birlikte olumsuz tespitler de sisteme alındığından incelemede geçen süreden kaynaklanan haksız iadenin önüne geçilmiştir. Özel esas giriş ve çıkışları KDV İadesi Kontrol Raporunun temelini oluşturduğundan bu konuda gerekli titizliğin gösterilmesi – KDV iadesinin tarafları - mükellefler ve vergi idaresi açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

3065 Sayılı KDV Kanunu ve Tebliğleri,
3568 Sayılı SM,SMMM, YMM Kanunu ve Tebliğleri,
53 ve 60 no.lu KDV Sirküleri,
2010 / 2 sayılı KDV İç Genelgesi,
Evdo (Elektronik Vergi Dairesi Otomasyonu) kayıtları,
www.gib.gov.tr